

Kop:**Gerrie leert zijn eigen weg vinden**

streamers:

Zo goed mogelijk voor jezelf zorgen, dat leren de kinderen op De Witte Vogel

Het Zomershof wil een huiselijke sfeer creëren voor de bewoners en logés

Fotobijlschrift: Gerrie Annokkee met op de achtergrond zijn moeder Marga en onderwijsbegeleider Jeannette Putz

Lead:

Gerrie Annokkee is een vrolijke, ondernemende jongen. Hij houdt van muziek maken en naar basketball kijken. Met zijn blonde haren en zijn charmante lach neemt hij veel mensen voor zich in. Je ziet dan ook niet meteen dat de vijftienjarige totaal afhankelijk is van de hulp van anderen. Gerrie volgt voortgezet speciaal onderwijs op het Tytylcentrum De Witte Vogel. Eens in de maand logeert hij op woonvorm het Zomershof.

Gerrie kan niet praten. Maar als je hem gesloten vragen stelt, weet hij zich prima uit te drukken door zijn arm op het blad voor zijn rolstoel te bewegen. Naar links is ja, naar rechts is nee. Ook communiceert hij heel handig met een pictogrammenboek. Daarin staan afbeeldingen van allerlei personen en onderwerpen die in het dagelijks leven ter sprake kunnen komen. Met dit boek kan hij bijvoorbeeld aangeven waar hij trek in heeft voor de lunch, of vertellen wat hij op school heeft gedaan.

Gerries moeder, Marga Annokkee, vertelt nuchter over haar zoon. De jongen werd klinisch dood geboren en heeft een langdurige ziektegeschiedenis achter zich. Hij is spastisch, epileptisch, af en toe steekt zijn astma de kop op en ook op cognitief gebied heeft hij beperkingen. Een normaal, onafhankelijk leven zal hij niet kunnen leiden. Daarom bezoekt hij sinds zijn vierde Tytylcentrum De Witte Vogel aan het Willem Dreespark in Den Haag. De Witte Vogel verzorgt onderwijs, dagactiviteiten en therapieën voor kinderen met een lichamelijke en/of een verstandelijke handicap. Kinderen tussen drie en ongeveer zeven jaar bezoeken er het kinderdagcentrum (KDC) – vergelijkbaar met de kleuterschool in het reguliere onderwijs. Vervolgens krijgen ze tot ongeveer hun twaalfde speciaal onderwijs (SO) en daarna tot hun twintigste voortgezet speciaal onderwijs (VSO). De groepen op het centrum worden anders samengesteld dan in het reguliere onderwijs: er wordt niet alleen gekeken naar leeftijd, maar vooral naar het ontwikkelingsniveau van een kind en de zorg die het nodig heeft. Elke groep van gemiddeld zeven leerlingen heeft een leerkracht en een klassenassistent. De school telt 94 leerlingen, het KDC 23.

De lokalen in De Witte Vogel zijn ruim, zodat leerlingen in een rolstoel zich er goed in kunnen bewegen. De groepen van de jongsten in het KDC hebben vrolijke namen als hummeltjes, binkies en punkies. Door de gang – het is net pauze – bewegen enkele kleuters zich naar buiten, ieder op zijn eigen manier. Sommigen lopen, anderen worden geduwd in hun rolstoel, en twee bewegen zich à la de Flintstones voort in een vrolijk uitzierend loopwagentje. Gerrie zit in groep VSO-e. Zijn onderwijsbegeleider Jeannette Putz leert hem onder andere klokkijken, afspraken maken en nakomen, sociale vaardigheden, en globaal lezen en rekenen. ‘Wij proberen de kinderen zoveel mogelijk zelfstandigheid bij te brengen, zodat ze in de toekomst zo goed mogelijk voor zichzelf kunnen zorgen. Ze moeten daarbij natuurlijk hun beperkingen kennen, zodat ze ook weten wanneer ze om hulp kunnen vragen. Zo hebben de leerlingen bijvoorbeeld om beurten bepaalde weektaken: de planten in het lokaal water geven

of de vissen voeren. Gerrie kan dat niet zelf doen, maar als hij de beurt heeft moet hij er wel aan denken en aan iemand anders vragen of die hem helpt.'

Handelingsplan

De Witte Vogel kent een multidisciplinaire aanpak. Behalve onderwijs krijgen de leerlingen er therapieën en behandeling. Voor elk kind wordt in samenspraak met de ouders een handelingsplan opgesteld. Zo krijgt Gerrie wekelijks fysiotherapie, ergotherapie, logopedie, gym en therapeutisch zwemmen. De therapeuten en behandelaars werken nauw samen. Zo onderzoeken ze nu of het mogelijk is voor de jongen een toepassing te ontwikkelen waarmee hij zijn orthopedische rolstoel met het hoofd kan bedienen; dan zou hij zich zelfstandig kunnen voortbewegen.

Gerrie heeft een goed gevuld leven, met tal van activiteiten. Na het lesprogramma op De Witte Vogel neemt hij regelmatig deel aan aangeboden activiteiten als fotografie, tuinieren & techniek, verzorging of Engels voor beginners. Eens in de week gaat hij na schooltijd kijken naar het basketballspel van medeleerlingen. Om de week mag hij mee boodschappen doen voor de gezamenlijke maaltijd op school. Jeannette Putz: 'Boodschappen doen vindt hij geweldig. Hij neemt vaak voor thuis ook nog wat mee en betaalt zelf aan de kassa.' Een andere hobby van Gerrie is muziek. Zijn lievelingsspeeltje is een etui met een kettinkje eraan dat een kletterend geluid maakt. Via zijn schoolvriend Bart is hij op muzikles in het Koorenhuis gekomen. Putz: 'Hij is heel ondernemend. Je ziet dat hij langzamerhand zijn eigen weg vindt'.

Logeren

Na schooltijd rust de volledige zorg voor Gerrie bij zijn ouders. Het gezin Annokkee is hecht. Maar om vader en moeder af en toe de nodige rust te gunnen, slaapt Gerrie eens in de maand, meestal in het weekend, op het Zomershof. Ook komt hij er elke woensdagmiddag na schooltijd spelen. Het Zomershof, gevestigd aan de Beresteinlaan in Den Haag Zuid-West, is een permanente woonvorm voor gehandicapte jongeren tussen 13 en 25, die om wat voor reden dan ook zich thuis niet kunnen handhaven. Er wonen 20 jongeren, verdeeld over drie groepen. Ze komen hier via een verwijzing van de huisarts of het maatschappelijk werk. Daarnaast kent elke groep een paar logés zoals Gerrie.

Simone van Steenwijk is teamleider van de 'gele groep', waar Gerrie onder valt en tevens Gerries vaste mentor/begeleider. 'Hij vindt hij het heerlijk om te helpen met allerlei klusjes, al is het maar de vuilniszakken verwisselen of koffie halen, hij wil overal bij helpen.' 's Nachts heeft Gerrie een zendertje bij zich dat werkt op geluid, voor het geval hij hulp nodig heeft. Het team van het Zomershof probeert zoveel mogelijk een huiselijke sfeer te creëren. Van Steenwijk: 'We zetten jongeren van verschillende leeftijden bij elkaar in één groep, zodat we een soort huisgezin vormen.' De vaste bewoners hebben elk hun eigen kamer met hun spulletjes: een televisie, meubeltjes, aan de muren posters van voetballers, popsterren en Winnie de Poeh. Tot voor kort had Gerrie ook een eigen logeerkamer, maar wegens ruimtegebrek is die naar een vaste bewoner gegaan. Gerrie deelt nu een logeerkamer met iemand uit de 'blauwe groep', daar was nog plek over.

Af en toe maakt de groep een uitstapje. Van Steenwijk: 'In de weekenden en in de vakanties kunnen we de schoolbus vrij gebruiken. De afgelopen vakantie gingen we bijvoorbeeld naar Ikea. Ook wandelen we wel eens naar Wateringen.'

De werkdruk voor het personeel van het Zomershof is de laatste tijd pittig. Wegens reorganisaties en bezuinigingen in de afgelopen jaren moet het team het met minder mensen doen. 'Vooral 's morgens, als de kinderen naar school geholpen moeten worden, en 's avonds als er gegeten en gedoucht wordt, is het druk en hebben we het personeel hard nodig. Daarom hebben we het logeren iets beperkt. Maar voor noodgevallen is er natuurlijk altijd plaats.'

Gerrie vindt het fijn op het Zomershof. Voor zijn moeder hoefde het logeren aanvankelijk niet zo. 'Ik mis hem altijd vreselijk als hij weg is. Maar ik weet dat het goed is voor zijn opvoeding.' Hoe zij de toekomst van haar zoon ziet? 'Ik hoop dat hij later op een activiteitscentrum terecht kan, bijvoorbeeld het TAC (Tytyl Activiteiten Centrum). Of en wanneer hij op zichzelf gaat wonen weet ik niet. Ikzelf zou hem het liefst zo lang mogelijk bij me houden. Maar als hij zelf aangeeft dat hij uit huis wil, dan zal ik hem loslaten.'

Kader 1:

Fusieplannen

De school van Witte Vogel bereidt sinds 2003 een bestuurlijke fusie voor met de Maurice Maeterlinckschool, een Mytylschool in Delft. Loek Verdegaal, locatiemanager van De Witte Vogel, licht toe: 'De school van Witte Vogel is te klein om op termijn zelfstandig te kunnen voortbestaan. Door nieuwe wetgeving is het voor een school verstandig over een minimum aantal FTE's (fulltime banen) te beschikken om een goede bestaanszekerheid te hebben. Die hebben we in ons eentje niet, maar met de Maurice Maeterlinckschool erbij wel. Daarnaast is het prettig om samen te werken met een partner die uit dezelfde sector afkomstig is'. In de praktijk zullen leerlingen en medewerkers weinig tot niets merken van de fusie, verzekert Verdegaal. 'Er is straks sprake van een nieuwe werkgever. Na de fusie komen alle schoolmedewerkers bij dit nieuwe bestuur in dienst. In het bestuur van de nieuwe stichting hebben zowel vertegenwoordigers van de Stichting Steinmetz als van Sophia Revalidatie zitting. Beide scholen zullen onder dezelfde namen en op dezelfde wijze voortbestaan. Als alles volgens plan verloopt gaat de fusie per 1 januari 2005 in.'

Kader 2:

Criteria

De Witte Vogel is een Tytylcentrum, bedoeld voor kinderen met een meervoudige handicap. Om op de school geplaatst te kunnen worden moet een leerling aan bepaalde criteria voldoen. Sinds augustus 2003 beslist een Commissie voor Indicatiestelling of een leerling voor plaatsing op een school voor speciaal onderwijs in aanmerking komt. Op basis van documentenonderzoek geeft de commissie een beschikking af, die ouders in staat stelt hun kind voor plaatsing op een school aan te melden. Het onderwijs op de school wordt gefinancierd door het ministerie van OCW. Behandelingen en therapieën worden via de AWBZ vergoed. De revalidatiearts dient hiervoor een positief advies af te geven. Het KDC is een AWBZ-voorziening. Voor toelating op het KDC is een beschikking nodig van de LCIG, de Landelijke Commissie Indicatiestelling Gehandicaptenzorg. School en KDC vormen, samen met de medewerkers van Sophia Revalidatie, het Tytylcentrum De Witte Vogel.